

| HERKE CSONGOR

Ártatlanul elítélve – a móri bankrablás tanulságai

Wrongfully Convicted – The Lessons of the Bank Robbery in Mór

Abstract: On 9 May 2002, eight people were killed in a bank robbery in Erste Bank's branch in Mór. The serious crime has put tremendous pressure on the public to find the perpetrators as soon as possible. About a month and a half after the crime had been committed, Ede Kaiser and László Hajdú were arrested on 24 July 2002 – they were reasonably suspected of committing the bank robbery, according to the police. Based on the evidence gathered, they were charged in December 2003 and convicted a year later. In 2007, however, new evidence emerged, the weapons used in the crime were found and led to the real perpetrators. The innocent convict was acquitted in November 2009 in a retrial. The study shows what factors may have led to the wrong judgment. Thus, it covers the dangers of hot pursuit and the benefits of raster investigation, which could have identified the real perpetrators much sooner.

Keywords: wrongful conviction, bank robbery, retrial, hot pursuit, raster investigation

Összefoglaló: 2002. május 9-én az Erste Bank móri fiókjában elkövetett bankrablásnak nyolc halálos áldozata volt. A súlyos bűncselekmény miatt a közvéleményben óriási nyomás alakult ki, hogy mielőbb találják meg az elkövetőket. Mintegy másfél hónappal a bűncselekmény elkövetését követően, 2002. július 24-én letartóztatták Kaiser Edét és Hajdú Lászlót, akik a rendőrség szerint megalapozottan gyanúsíthatók voltak a bankrablás elkövetésével. Az összeszedett bizonyítékok alapján 2003 decemberében vádat emeltek ellenük, majd egy év múlva el is ítélték őket. 2007-ben azonban új bizonyítékok merültek fel, megtalálták az elkövetéskor használt fegyvereket, és azok elvezettek a valódi elkövetőkhöz. Az ártatlanul elítélt terheltet 2009 novemberében, a perújítási eljárásban mentették fel az ellene emelt vád alól. A tanulmány bemutatja, hogy milyen tényezők vezethettek a téves ítélethez. Így kitér a forró nyomon üldözés veszélyeire és a raszternyomozás előnyeire, amelynek segítségével jóval hamarabb felderíthették volna a valódi elkövetőket.

Kulcsszavak: téves elítélés, bankrablás, perújítás, forró nyomon üldözés, raszternyomozás

1. A móri bankrablás

A 2002. évi móri bankrablás nemcsak a rendkívül kegyetlen elkövetési mód miatt vált híressé, hanem amiatt is, hogy az egyik leghíresebb justizmord a magyar jogtörténetben.

Az ügyet igen jól foglalja össze a wikipédia vonatkozó szócsedete.¹ Eszerint a bankrablásra 2002. május 9-én került sor. Az Erste Bank móri fiókjában elkövetett bűnügynek nyolc halálos áldozata volt, akiket az elkövetők lényegében kivégeztek.

Már az elkövetés napján, forró nyomon hatalmas erővel indult meg a nyomozás. A bűncselekmény után néhány órával a rendőrség két, már korábban is körözött bűnözőt gyanúsított meg a gyilkosság elkövetésével, Farkas Róbertet és Horváth Szilárdot. A nyomozás során nem találtak ellenük bizonyítékot, így velük szemben megszüntették a nyomozást (akkori szóhasználat).

Mintegy másfél hónappal a bűncselekmény elkövetése után, 2002. július 24-én le tartóztatták Kaiser Edét és Hajdú Lászlót, akik a rendőrség szerint alaposan gyanúsíthatók voltak a bankrablás elkövetésével. A nyomozás 2003 decemberéig tartott, majd sor került a vádemelésre is. Az ügyészség végül Hajdú Lászlót nem vádolta meg a bűncselekményben való konkrét részvétellel, csak bűnsegédlettel, mivel csak a fegyverek beszerzését és elrejtését látták vele szemben bizonyítottnak. Kaiser Ede így társtettesként szerepelt a vádiratban azzal, hogy tettestársa ismeretlenül maradt.

A bírósági tárgyalásra a Fővárosi Bíróságon került sor, éspedig 2004 februárjától 2004 decemberéig. A Fővárosi Bíróság végül egy nappal szenteste előtt, 2004. december 23-án tényleges életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítélte Kaiser Edét, Hajdú László pedig határozott ideig tartó (15 éves) fegyházbüntetést kapott. A másodfokú eljárásban Kaiser Ede büntetését helybenhagyták, Hajdú László ügyében új eljárást rendelt el a Fővárosi Ítéltábla. A vádlottak az eljárás során mindvégig tagadták, hogy ők követték el a gyilkosságot, viszont több más bűncselekményt beismertek.

Az ügy akkor vett drámai fordulatot, amikor 2006 októberében Szebenyi István amatőr hadszíntérkutató háborús sírok keresése közben elásott ruhákat, fegyvereket, lőszereket talált a Komárom-Esztergom megyei Tarján határát övező erdős területen. Bejelentését követően a nyomozás új irányt vett.² 2007. február 17-én Tatabányán elfogták a veszprémi postásgyilkossággal gyanúsított Nagy Lászlót, akinek a lakásán tartott házkutatás során előkerültek a móri bankrablásnál használt fegyverek: egy Skorpió típusú géppisztoly és egy pisztoly. Nagy László már az első kihallgatásán elismerte, hogy köze volt a móri bankrabláshoz. Vallomása szerint a gyilkosságokat egy Radó nevű szerb bűnöző követte el, aki bűntársukkal, Weiszdorn Róberttel együtt ment be a bankfiókba. Nagy László elmondása szerint ő csak sofőrként vett részt a

¹ https://hu.wikipedia.org/wiki/M%C3%B3ri_bankrabl%C3%A1s (letöltés ideje: 2021. 11. 19.)

² Szebenyi István egyébként pert indított a veszprémi postásgyilkosság, majd pedig a móri bankrablás ügyében kitűzött nyomravezetői díjak kifizetése érdekében is. A postásgyilkosságban betöltött nyomravezetői szerepét a bíróság ki is mondta, jogerősen pert nyert. A móri bankrablásnál kitűzött nyomravezetői díjat azonban nem akarták neki megítélni, még Alkotmánybírósághoz is fordult emiatt panaszával.

bűncselekményben. Ehhez képest Weiszdorn Róbert azt állította, hogy a rablást Nagy László tervelte ki, és ők ketten hajtották végre. A bankfiókban Weiszdorn Róbert lőtt rá a biztonsági őrre, majd kiállt a bankfiók ajtajába, és elküldte az időközben a fiókba betérni akarókat. Eközben Nagy László a fiók ügyfélterében agyonlőtte az ott tartózkodó további hét embert.

A bíróság nem tudta ezt az ellentétet tisztázni, ugyanis még a bírósági tárgyalás előtt, 2007. július 13-án Nagy László a börtöncellájában öngyilkosságot követett el. Végül 2008 decemberében az elsőfokú bíróság Weiszdorn Róbertet életfogytiglani fegyház-büntetésre ítélte, az elítélt legkorábban 30 év letöltése után bocsátható szabadlábra. Az ítéletet 2010. december 9-én a másodfokú bíróság súlyosította, 40 évre emelte a feltételes szabadlábra bocsáthatóság legkorábbi időpontját.

Eközben a Fővárosi Bíróság 2009. november 6-án Kaiser Edét felmentette a móri bankrablás vádjá alól, a fennmaradó (és egyébként általa elismert) egyéb bűncselekmények miatt 18 év szabadságvesztésre ítélték. Büntetésének letöltése után 2020. június 1-jén szabadult.

2. A forró nyomon üldözés veszélyei

Ahogy arról *Kriminalisztika* tankönyvünkben is írtunk, a társadalomra különösen veszélyes, a lakosság széles rétegeinek nyugalma zavaró súlyos bűncselekmények tetteseinek elfogását forró nyomon üldözés útján is biztosítani kell.³ Ez a forró nyomon üldözés rendkívül szervezett módon történik. Az ORFK valamennyi szolgálati ágához tartozó területi szervek kötelesek az ilyen ügyekben már a nyomozás kezdeti szakaszában egyidejű, azonnal végrehajtandó, az erők és technika összpontosított bevezetésével alkalmazott, párhuzamos, összehangolt intézkedéseket fogantatni a tettes kilétének megállapítására, elfogására, további bűncselekmények elkövetésének, a bizonyítékok megsemmisítésének megakadályozására.

A forró nyomon üldözés (titkos) operatív és nyílt nyomozási cselekmények olyan összessége, amelyet a rendőri szervek azonnal fogantatnak, mihelyt kiemelt bűncselekmény elkövetéséről tudomást szereznek. A forró nyomon üldözés vezetési-szervezési, krimináltaktikai és krimináltechnikai komplex intézkedéseket tartalmaz az alábbi célok elérésére:

- a bűncselekmény következtében beállott veszélyhelyzet elhárítása, életmentés, elsősegélynyújtás és a folyamatban levő bűncselekmény megszakítása;
- az elkövető leleplezéséhez és elfogásához szükséges információk elemzése és értékelése;
- az elkövető üldözése és elfogása, cselekményeinek feltárása, az okozott kár megtérülésének biztosítása.

³ TREMMEL Flórián, FENYVESI Csaba, HERKE Csongor: *Kriminalisztika (Forensic Science)*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2009, 428–431.

A forró nyomon üldözést különösen akkor kell végrehajtani, amikor a „kiemelt” bűncselekmény ismert vagy ismeretlen elkövetője elrejtőzött, menekül vagy megszökött a hatóság őrizetéből, illetőleg várható elrejtőzése, az országból való távozása, öngyilkossága és:

- a bűncselekmény elkövetése óta viszonylag rövid idő telt el;
- a helyszínen és környékén, vagy az elkövető érkezési vagy menekülési útvonalán feltehetőleg a személyére vonatkozó, értékelhető és felhasználható tárgyi és személyi jellegű információk szerezhetők be.

A nyomozás kezdeti szakaszában végre kell hajtani a lehetséges információforrások haladéktalan felderítését és a szerzett információk tartalmának azonnal történő feldolgozását. Ennek érdekében:

- biztosítani kell az alapos, körültekintő panaszfelvételt; amennyiben a feljelentés halaszthatatlan nyomozási vagy operatív intézkedéseket igényel, azokat még a jegyzőkönyvbe foglalás előtt meg kell tenni (helyszínbiztosítás, nyomon üldözés megkezdése, csomópontok blokkolása, körözés elrendelése stb.);

– forró nyomon üldözést igénylő telefonbejelentéseknél az intézkedéseket haladéktalanul, az értesülés ellenőrzésével párhuzamosan kell megkezdeni, és törekedni kell a bejelentő kilétének megállapítására is;

- szükség esetén fel kell kérni a panaszost (bejelentőt, felfedező tanút stb.), hogy működjen közre az elkövető felkutatásában, biztosítva számára a rendőri szerveket segítő állampolgárokat megillető védelmet;

- a bűncselekmény bejelentését (feljelentését) minden rendőri szerv köteles fogadni.

Szigorúan tilos hatásköri vagy illetékességi kizáró ok miatt a bejelentőt más rendőri szervhez utasítani. A rendőr (rendőri szerv vezetője), aki olyan bejelentést, értesülést kap, amelyben eljárni nem illetékes, köteles azonnal (személyesen, telefonon, rádión) jelentést tenni parancsnokának – távollétében az ügyeletes tisztnak – az illetékes rendőri értesítése végett. Szükség esetén öntevékenyen végre kell hajtania mindazokat a feladatokat, amelyek a forró nyomon üldözés sikerét biztosíthatják (helyszínbiztosítás, adatgyűjtés, tanúk visszatartása, adataik feljegyzése, üldözés megkezdése szolgálati kutya igénybevételével, elfogás stb.);

- a helyszínre történő kiszállás gyorsaságának biztosítása mellett gondoskodni kell a helyszíni szemle adatainak azonnali értékeléséről, és ha arra lehetőség van, a szemle folytatásával egy időben, vagy szükség esetén – ha nem áll elég erő rendelkezésre – a helyszín biztosítása és a szemle megszakítása mellett intézkedni kell az elkövető felkutatására és elfogására. A helyszíni szemle részletes végrehajtását ilyen esetben későbbre kell halasztani;

- a körzeti megbízott, járőr- és őrszolgálatot, a közlekedésrendészet forgalomellenőrző, irányító szolgálatot ellátó beosztottjai, valamint az önkéntes segítők helyi és személyi ismereteit fel kell használni az elkövető felkutatásához és elfogásához;

- a körözési és egyéb nyilvántartások adatait, valamint az azonos módszerrel elkövetett bűncselekmények nyomozása során beszerzett információkat egybe kell vetni az adott nyomozás során rendelkezésre álló értesülésekkel.

Az akciócsoport szervezetében általában

- helyszíni szemlebizottság (nyomozó, technikus, orvos),
- nyomozóbrigád (legalább 3 fő) és

– gépkocsizó járőrök működnek.

Az akciócsoport parancsnoka, a csapaterő és a rendőri szerv ügyelet között folyamatos, megbízható hírösszeköttetést kell biztosítani. Az akciócsoport vezetője és tagjai között meg kell teremteni és fenn kell tartani a folyamatos hírösszeköttetést.

A forró nyomon üldözés befejeződik, amint az elsődleges halaszthatatlan nyomozási és operatív cselekmények eredményre vezettek, vagy ha az elkövető folyamatos üldözésének lehetősége megszűnt. Az eljárás további szakaszaiban értékelni kell a nyomon üldözés során szerzett információkat, és biztosítani kell azok felhasználását a nyomozás sikeres befejezéséhez.

A móri ügyben szintén sor kerül forró nyomon üldözésre. Ennek során azonban (ahogyan korábban arról már szóltunk) a rendőrség Farkas Róbertet és Horváth Szilárdot fogta el. A fennálló dokumentumok szerint külön érdekesség, hogy még a forró nyomon üldözés során elrendelt útzár és rengeteg gépkocsira kiterjedő ellenőrzés előtt a később a móri bankrablásért elítélt (illetve öngyilkossága miatt el sem ítélt) terhelteket is igazoltatták, gyorsajtás miatt meg is büntették, aztán továbbengedték őket, miközben elmondásuk szerint a bankrablásnál használt fegyver ott volt a lábuknál.

A társadalomra kiemelten veszélyes bűncselekmények esetén sajnos nagyobb szálalékban fennállhat a tévedés veszélye. A közvélemény gyors eredményt vár el a rendőrségtől, és ha valakit elfognak, akkor gyors ítéletet a bíróságtól. És általában még a gyors, elrettentő ítélet sem elegendő a közvélemény szerint. Amikor a bíróság tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte Kaiser Edét és 15 évi fegyházbüntetésre Hajdú Lászlót, a másnapi újságokban az alábbi nyilatkozatokat lehetett olvasni:⁴

„Nagyon kevés, háromszor annyit kellett volna kapniuk legalább.”

„Dühít a rendőrség lassúsága és eredménytelensége.”

„Az ilyeneknek csak a halálbüntetés lehet elegendő.”

„Megérdemelték! Még szigorúbban büntetném őket, hogy a jövőben senki se merésszeljen hasonló öldöklésbe fogni.”

Ilyen társadalmi nyomás mellett nem csoda, hogy miután kiderült, hogy a forró nyomon üldözés nem vezetett eredményre, a rendőrség előbb 10, majd 25 millió forintos nyomravezetői díjat ajánlott annak, aki segíti kézre keríteni a móri elkövetőket.⁵ A végül 2002. július 22-én elfogott Kaiser Edét és Hajdú Lászlót régi társuk, Kiglics Attila információi alapján hozták összefüggésbe a bűncselekménnyel. Kiglics Attila a nyomravezetői díjért cserében segítette a nyomozókat. Azt állította, hogy Kaiserékkel gyerekkoruk óta barátok, több bűncselekményt is együtt követtek el. Elmondta, hogy társai a támadás előtt már két évvel tervezték a móri Erste Bank kirablását. Beszélt arról is, hogy Kaiser barátnője akkor ráadásul Móron lakott, és Kaiserékre jellemző, hogy rögtön azon jár az eszük, hogy új környezetükben milyen bűncselekmény elkövetésére van lehetőség. Kiglics szerint a móri rablás után Kaisernek hirtelen sok pénze lett (később kiderült, hogy az a pénz valóban bankrablásból származott, de nem a móri bankot, hanem egy eisenstadti pénzváltót rabolt ki Kaiser Ede Ausztriában).

⁴ <https://www.blikk.hu/aktualis/tovabbra-sem-tudni-ki-olt-moron/qdxfdz0> (letöltés ideje: 2021. 11. 19.)

⁵ <https://pestisracok.hu/amikor-csodot-mondott-magyar-igazsagszolgalattas-tizenot-eve-hajtottak-vegre-mori-meszarlast/> (letöltés ideje: 2021. 11. 19.)

A nyomozás során Kaisert négyen felismerni vélték, mint azt a személyt, aki a bank ajtajában állt a „Műszaki okok miatt zárva” táblával, és elküldte a vérengzés alatt érkező ügyfeleket. A francia idegenlégiót is megjárta, az adatok szerint Skorpió gépfegyverrel rendelkező Hajdú Lászlóról pedig azt feltételezték a rendőrök, hogy ő ölte meg a bankfiókban lévőket. Bizonyítékként szolgált az a betechnikázott zárában rögzített, kiragadott beszélgetés is, amelyben Hajdú László többek között így fogalmazott: „*mire vágtam oda azt a nyolc birkapásztort?*”.

Az azonban az iratok áttanulmányozása alapján megállapítható, hogy az igen magas nyomravezetői díjért átadott információon kívül nem sok bizonyíték volt a vádlottak ellen. A helyszínen hagyott ujjnyom, lábnyom és DNS nem egyezett sem Kaiser Ede, sem Hajdú László ujj- és lábnyomával, illetve DNS-ével, a fegyverszakértő pedig megállapította, hogy a helyszínen talált lövedékeket nem Hajdú László Skorpió gépfegyverével lőtték ki. Egyébként mindkettejüknek alibijük volt a bűncselekmény idejére, de ez már egyáltalán nem érdekelte a hatóságokat, olyan nagy volt a közvélemény nyomása. Érdekes, hogy Kaiser Ede pontosan meg tudta jelölni, hogy az édesanyjánál ebédelt a bűncselekmény elkövetésekor. Annyira pontosak voltak az emlékei, hogy az elsőfokon Kaiser Edét és Hajdú Lászlót elítélő bíró, Varga Zoltán a PTE ÁJK-n 2005. április 5-én tartott előadásában elmondta, hogy éppen a minden részletre kiterjedő alibi volt az, ami számára gyanús volt. Kaiser Ede ugyanis elmondta még azt is, hogy mit ebédelt, márpedig a bíró szerint ilyen hosszú idő távlatában erre sem ő, sem az édesanyja nem emlékezhetett.⁶

Sajnos jellemző, hogy ha egy ilyen kiemelt ügyben nyomra akad a rendőrség, akkor az esetek nagy részében az egyéb források ellenőrzése elmarad.⁷ Így volt ez a móri bankrablás esetén is, hiszen amint említettük, a valódi elkövetőket negyedórával a bankrablást követően kapták el gyorshajtásért, adataikat rögzítették is, ezt a fontos adatot azonban mégsem ellenőrizte a rendőrség. Pedig gyanút kellett volna keltenie annak az adatnak, hogy nem messze a bűncselekmény helyszínétől valakit gyorshajtás miatt kapnak el, hiszen ez éppen a menekülő elkövetőkre utal. Mivel a valódi elkövetők az elkövetéskor még büntetlen előéletűek voltak, ezért a rendőrség nem tudott mit kezdeni a helyszínen talált ujjnyomokkal, lábnyomokkal és DNS-sel, míg ha a felírt adatok alapján beidézték volna őket, akkor lehetőség lett volna mintavételre, és hamar kiderülhetett volna, hogy ők a valódi elkövetők.⁸

⁶ Más kérdés, hogy Kaiser Ede azt mondta, hogy azért emlékezett rá, mert édesanyja mindig krumplisztészta készít neki, ha nála ebédel.

Külön csavar az ügyben, hogy a Kaiser Edének alibit igazoló barátnőt és szüleit az első büntetőeljárásban ítélező bíróság feljelentette hamis tanúzásért, el is ítélték, és csak a valódi elkövetők személyének kiderülése után mentették fel őket.

⁷ Hasonló következtetésre jut Fenyvesi Csaba is. Ld. FENYVESI Csaba: *A justizmordhoz vezető kriminalisztikai hibák*, Belügyi Szemle, 2014/3, 30–59.

⁸ Arról nem is beszélve, hogy Nagy László egy évvel később követte el a veszprémi postásgyilkosságot, azaz alapos nyomozás esetén arra a bűncselekményre sem került volna sor.

3. A raszternyomozás szerepe a bűnüldözésben

Tankönyvünkben említjük⁹ a raszternyomozás jelentőségét is, ami a móri ügy felderítésében szintén nagy szerepet játszhatott volna. Ezt a nyomozási formát már az 1970-es évek óta alkalmazzák, és legfőképpen a nyilvántartásokhoz kötődik. Lényegében adattárakban való olyan keresést, kutatást jelent, amely mintegy szitaként (raszterként, azaz hálóként) működik, és a bűncselekményhez kötődő lehetséges elkövetőket tudja kigyűjteni, leszűkíteni, akár egyetlen személyre is.

A raszternyomozást a hagyományos nyomozási módszerektől három ismerv különbözteti meg:

1. a számítógépes keresést, kutatást adattárakban (nem az utcákon, nem a határoknál stb.) folytatják,
2. a kutatás rendőrségi-bűnügyi adatokon túlmenően más nyilvántartásokra is kiterjed,
3. meghatározott személyek után nyomoznak, akik bizonyos kritériumoknak megfelelnek. (A kiválasztott személyek semmit nem sejtjenek arról, hogy adatellenőrzés alatt állnak.)

A nyomozási módszer európai és amerikai megjelenését követően több jogi, alkalmazhatósági aggály is felmerült, ezek között a leglényegesebbek:

– a nyilvános és nem nyilvános adatok szabad felhasználásával előtérbe kerülnek a gyanúsítások;

– a nyomozóknak lehetőségük van arra is, hogy ezeket az adatokat bárkiről, bármilyen célból tárolhassák;

– a hivataloknak terjedelmes banki és telekommunikációs információt kell összegyűjteniük, így a számlatulajdonosokról, a számlán történő tranzakciókról, magánszemélyek és vállalkozások levelezéseiről, postai szolgáltatások igénybevételéről, címzettekről, postafiókokról, valamint adatokat kell szolgáltatniuk arról, hogy ki, mikor, melyik mobiltelefonról kit hívott, és ki, kinek, mikor küldött e-mailt; a légi közlekedésben részt vevőket külön is vizsgálják;

– egyes országokban a biometria ismertetőjelek bekerülnek az útlevelekbe, illetve a személyigazolványba;¹⁰

– bekerül az információs adatbázisba a külföldi állampolgárok vallási hovatartozása is, holott például a német alkotmányban e kérdés feltevése csak akkor megengedett, ha attól valamilyen jog, illetve kötelesség függ;

– az adatok tárolási idejét 5-10 évről 10-15 évre emelték több helyen.

Mindezen aggályok miatt az 1990-es években lanyhult a raszternyomozás gyakorlati alkalmazhatósága, ám az a 2001-es amerikai terrormerényletek után ismét előtérbe került.

Amint a korábban említettekből is kiderül, a közúti nyilvántartásban szerepelt, hogy a valódi elkövetőket a bűncselekmény elkövetése után negyedórával kapták el

⁹ TREMMEL, FENYVESI, HERKE: *l. m.*, 236–238.

¹⁰ Sokak szerint önmagában ezen adatok rögzítésének megengedhetősége is kétségeket kelt.

gyorshajtás miatt. Ha a közúti nyilvántartás adatbázisát összekötötték volna a bűnügyi nyilvántartással, akkor az önmagában nem hozott volna semmilyen eredményt, hiszen Nagy Lászlóék ekkor még nem szerepeltek a bűnügyi nyilvántartásban. Ugyanakkor, ha a bűnügyi adatbázist kellő alapossággal vizsgálták volna meg, akkor kiderülhetett volna, hogy a veszprémi postásgyilkosság során rögzített DNS-minták azonosságot mutatnak a móri ügyben rögzítettekkel (legalábbis Nagy László vonatkozásában). Erre azonban nem került sor.

Nyilvánvalóan ilyen mennyiségű adatot hagyományos módon nem lehet feldolgozni. Éppen ezért lesz mind nagyobb a jelentősége a mesterséges intelligenciának (a továbbiakban: MI) a bűnügyi felderítésben. Az MI képes arra, hogy igen nagy mennyiségű tényadatot dolgozzon fel, és ennek alapján képes az összegyűjtött adatok gyors és pontos elemzésére, ami a nem MI-alapú adatfeldolgozásnál és adatelemzésnél sokkal nagyobb hatékonyságot eredményezhet.¹¹ Sokan úgy képzelik, hogy a mesterséges intelligencia-rendszerek megjelenése a távoli jövő. Ugyanakkor számos példa mutatja, hogy ez már a jelen. Az MI-rendszerek használata már a bűnüldözési tevékenységekben is valóság, és várhatóan ez az elkövetkező években csak egyre növekszik és fokozódik. Egyes országokban már MI-robotokat használnak különféle feladatokhoz, például járőrözéshez, megfigyeléshez, bombabontáshoz, arcfelismeréshez stb.¹² Az már csak pénz és akarat kérdése, hogy mikor kerül alkalmazásra hazánkban is szélesebb körben. Az biztos, hogy ha 2002-ben már lett volna ilyen mennyiségű adathalmaz feldolgozására alkalmas MI-rendszer (és lett volna megfelelő mennyiségű adat), akkor nem került volna sor téves elítélésre, és legkésőbb a veszprémi postásgyilkosság során rögzített DNS-adatok felvitelét követően elfogták volna a valódi elkövetőket.

Justizmordok mindig is voltak, és valószínűleg mindig is lesznek. A cél az, hogy legalább azokban az esetekben ne vezessen tévútra a nyomozás (különösen ne szülessen téves bírósági ítélet), ahol a rendelkezésre álló adatok megfelelő feldolgozásával ez kikerülhető lenne. Az itt ismertetett móri ügy az egyik legkiválóbb példa erre.

Irodalomjegyzék

1. Fabio BASILE: *Diritto penale e Intelligenza Artificiale*, Giurisprudenza Italiana, 2019.
2. Riccardo BORSARI: *Intelligenza Artificiale e responsabilità penale: prime considerazioni*, Media Laws, 2019/3.
3. FENYVESI Csaba: *A justizmordhoz vezető kriminalisztikai hibák*, Belügyi Szemle, 2014/3.
4. TREMMEL Flórián, FENYVESI Csaba, HERKE Csongor: *Kriminalisztika (Forensic Science)*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2009.

¹¹ Riccardo BORSARI: *Intelligenza Artificiale e responsabilità penale: prime considerazioni*, Media Laws, 2019/3, 266.

¹² Fabio BASILE: *Diritto penale e Intelligenza Artificiale*, Giurisprudenza Italiana, 2019, 68.

Források

1. https://hu.wikipedia.org/wiki/M%C3%B3ri_bankrabl%C3%A1s (letöltés ideje: 2021. 11. 19.)
2. <https://www.blikk.hu/aktualis/tovabbra-sem-tudni-ki-olt-moron/qdxfdz0> (letöltés ideje: 2021. 11. 19.)
3. <https://pestisracok.hu/amikor-csodot-mondott-magyar-igazsagszolgalatas-tizen-ot-eve-hajtottak-vegre-mori-meszarlast/> (letöltés ideje: 2021. 11. 19.)